

forekommer mig, fyldestgjørende oplyst, at en Anthydning af, eller jeg kan efter de saaldne bestemte Udtalelser sige en Sigtelse fra Regjeringens Side om, at der i hans Forslag skulde indeholdes en Paastand om Fæstebondestandens Eiendomsret, er fuldstændig ugrundet. Regjeringen stillede sig til hans Forslag saaledes, at den først sagde, at den ikke vilde forhandle om det; men senere kom den dog til det Resultat, at det var det Rigtigste at forhandle om Sagen med det Udvalg, der maaffee vil blive nedsat. Regjeringen erklærede ved samme Leilighed, at den ikke vilde være gaaet saa vidt, hvis der ikke havde foreligget andre Forslag i denne Sag end det, jeg havde indbragt, altsaa Folkethingets gamle Forslag, og det er mig ikke ubekjendt, af hvilke Grunde; thi det er tidligere udtalt, at man ikke blot har det imod dette Forslag, som man har imod det af det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgfreds indbragte, nemlig at det skulde indeholde en Anthydning af Fæstebondestandens Medveiendomsret; men man har tillige sagt, at det var endnu værre derved, at det ogsaa gjorde Brud paa bestaaende Contracter. Man er bleven oprørt i sin inderste Gudsæiersjæl ved at tænke sig, at en Fæstebonde skulde kunne opsiges Fæstet og dernæst komme til at nyde en Fordeel i Genhold til en Lov. Jeg skal imidlertid bemærke, at det er en Feiltagelse og en Uret, man begaaer, idet man troer at kunne paagaae dette Forslag, at det indeholder nogen Aneerkjendelse af Eiendomsretten hos Fæstebondestanden, og jeg støtter mig her til de samme Beviser, som ere førte af det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgfreds. Naar en Fæstebonde vil fratræde Fæstet, har han jo forresten Ret til at opsiges, hvorimod en Gudsæier ikke kan opsiges sin Fæster, naar denne ikke har begaaet saadanne Forbrydelser mod Fæstebrevets Bestemmelser, at Loven giver Gudsæieren Ret dertil. Hvad vilde der imidlertid ske, dersom den Lov, jeg har forelagt, blev vedtagen? Er det da Fæsteren, der af sin egen Magtfuldkommenhed opsiges Gudsæieren Fæstet? Nei, han er autoriseret dertil af den, som er Disponent over Fæstegodset, nemlig Staten; men det forekommer mig at være meget forskjelligt fra, at Fæsteren af sig selv siger op og søger

at tilvende sig en Fordeel. Naar Staten vilde give en Lov af den Art, maatte det være, fordi den fandt, at der var en Nødvendighed for, at den oprindelige Bestemmelse med Fæstegodset kunde opretholdes ogsaa i Afsløningsøieblikket; men jeg skal ikke længere dvæle herved; thi deels er denne Sag saa ofte behandlet, og deels ligger der en fylldig Udtalelse for Thinget gennem den Betænkning, som blev afgiven af det Udvalg, der nedattes i forrige Samling, og det Arbejde, der her foreligger, er jo egentlig slet ikke Andet end en Opstilling i Paragrapherne, en af de Forandringer, der bleve antydede af det daværende Udvalg. Da det maaffee dog kunde bidrage til at forforte Forhandlingerne noget, skal jeg ved denne Leilighed bemærke, at det er min Mening, at der ikke er nogen Nødvendighed for at sende mit Forslag til et Udvalg, idet der som sagt foreligger en Udvalgsbetænkning fra forrige Samling, og man jo ved 2den Behandling vil faae Leilighed til at drøfte alle de her foreliggende Spørgsmaal. Paa denne Maade kan man ogsaa inødekomme et Dnske af den ærede Forslagsstiller af det nu foreliggende Forslag, som nemlig udtalte, at man ikke skulde sende begge disse Forslag til eet Udvalg. — Med Hensyn til det Tidspunkt, paa hvilket saavel det Forslag, jeg har indbragt, som det ærede Medlem (S. A. Hansen) har indbragt, her ere komne frem, og med Hensyn til den Dnitale, hvortil mit Forslags Fremkomst saavel i forrige som i denne Sæssion har givet Anledning, skal jeg bemærke, at naar man har meent, at dette Forslags Fremkomst i forrige Samling var mindre betimelig, fordi der da ikke var noget Røre i Befolkningen i saa Henseende, viser det sig nu for mig, at det har hjulpet til at faae dette Røre frem. Det har været mig en Tilfredsstillelse at see, at det har havt saamegen Indflydelse, at det endog paa Valgtribunerne i høi Grad har bevirket Mænds Valg og Fald. Det viser sig saaledes, at det ikke har været saa ilde betænkt, at den Sag blev reist, dengang det skete. Det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgfreds (S. A. Hansen) har fundet, at det er rigtigt, at indgive et Forslag iaar, og deri samstemmer jeg med ham, hvilket man bedst